

**Barnets
Hus**

St. Kongensgade 85, 2. sal - 1264 Kbh. K - Tlf. 3312 3653 - Fax 3312 3652 - E-mail: Barnets.Hus@mail.tele.dk

Den 23. maj 2005

**Folketingets Socialudvalg
Christiansborg
1240 København K**

Att.: Formand Pia Kristensen

Anmodning om foretræde for folketingets Socialudvalg

Vedr.: Ønsket ændring til det seneste ændringsforslag til lov om social service.

Barnets Hus ser et hovedproblem i, at den fremtidige placering af vore og andres specialhjem skal være i kommuneregi og ikke i regionsregi – institutionerne er i dag i amts- og storkommuneregi.

Barnets Hus er en humanitær og social organisation, der bl.a. driver 3 selvejende døgninstitutioner som observations- og behandlingshjem, og det er vores opfattelse, at disse specialinstitutioners indhold og virke er blevet overset og dermed fejlagtigt placeret i kommuneregi i det foreløbige lovforslag til ændringer af lov om social service.

Det anmoder Barnets Hus om at redegøre nærmere for ved et foretræde for Socialudvalget, men allerede i det efterfølgende beskrives vore hovedsynspunkter.

Status for lovforslaget er som bekendt, at kommunerne overtager det fulde ansvar på størsteparten af det sociale område og derfor skal tilbyde de nødvendige sociale tilbud til borgerne i kommunen, og det er ligeledes udelukkende kommunerne, der visiterer til de enkelte tilbud og har tilsynet med dem.

De nye regioner overtager som udgangspunkt driften af alle de nuværende amtslige sociale institutioner og tilbud i regionen – bortset fra tilbud til børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer. Disse tilbud overtages af hjemkommunerne ifølge forslaget.

Det er heri det væsentligste problem er opstået, da vore og andre observations- og behandlingshjem i lovforslaget henføres til kategorien: "børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer", uanset "vore børn og unge" for de flestes vedkommende kræver en særdeles speciel observation og behandling i institutionerne.

Observations- og behandlingshjemmene må derfor med god grund frygte, at en mindre eller mellemstor hjemkommune ikke kan håndtere opgaven forsvarligt endsige understøtte institutionen specifikt fagligt, jf. bilagsnotater.

Barnets Hus er naturligvis opmærksom på, at en hjemkommune efter lovforslaget kan aftale overførelse af en kommunal opgave til regionen på bl.a. vort område, men lovforslaget indebærer ingen pligt for kommunen til at vurdere nødvendigheden af at indgå sådanne aftaler om opgaveoverførelse, endsige indlede forhandlinger med regionen herom for at få afdækket behovet for en evt. opgaveoverførelse.

Samlet medfører ovenstående, at Barnets Hus foreslår lovteksten ændret, så:

1. Alle landets observations- og behandlingshjem bliver regionstilknyttede – p.g.a. deres særlige status som speciel-specialiserede institutioner eller
2. Som punkt 1, men hvor en region desuden tillægges mulighed for at kunne aftale opgaveoverførelse til én eller flere kommuner, såfremt den eller disse kan dokumentere over for regionen, at man kan håndtere og understøtte opgaven bl.a. specifikt fagligt. Det pågældende observations- og behandlingshjem skal høres om en given opgaveoverflytning, forinden regionen træffer endelig beslutning, eller
3. Med udgangspunkt i det nuværende forslag, hvorefter en kommune kan aftale opgaveoverførelse med en region, indføres samme adgang til for selvejende observations- og behandlingshjem at aftale opgaveoverførelse med en region.

De alternative forslag er prioriterede som anført 1 – 3.

Som nævnt vedlægges 2 bilagsnotater, der nærmere beskriver baggrunden for, at observations- og behandlingshjems meget specielle arbejdsområde bør overflyttes til regionsregi eller som i forslag 3, have mulighed herfor.

Med venlig hilsen

Ole Ravn Thomsen
Formand for Barnets Hus

NOTAT

Vedr.: Betydningen af specialinstitutioners indsats for spæd- og småbørn.

De fleste døgnanbragte småbørn i Danmark har en dobbeltproblematik som årsag til en anbringelse på en specialinstitution.

Den ene årsag er af social karakter og den anden årsag er, at barnet har behov for et specialinstitutionstilbud, hvor den primære opgave er at yde psykologisk og specialpædagogisk behandling og pleje. Det er væsentligt for forståelsen af specialinstitutionernes meget betydelige indsats, at forinden en anbringelse foretages, har kommunal forebyggende indsats været afprøvet – desværre uden positivt resultat.

På specialinstitutionerne for spæd- og småbørn indgår herudover i specialtilbudet, en psykologisk og pædagogisk undersøgelse og udredning af barnet og af barnets behov og vanskeligheder.

En sådan undersøgelse understøttes af en lægefaglig vurdering af barnet, både somatisk og børnepsykiatrisk. Denne udredning finder sted af specialinstitutionens ansatte pædiater og psykiater.

Der er tale om spæd- og småbørn med følgende vanskeligheder:

Akut krise – Psykisk og udviklingshæmmede (som følge af tidlig fødsel, fødselsskader, alkohol, misbrug under graviditet) - massivt omsorgssvigt (understimulering, fejl- og underernæring) – svagt begavede – voldsramte – udadreagerende – desintegrerede – angstprægede – specifikke forstyrrelser (spise- søvn- og sprogforstyrrelser) – seksuelt misbrugte og børn til bortadoption.

Der er således tale om en mangesidet og speciel indsats, der ikke kan opnås ved et anbringelsesforløb på en lokal døgninstitution.

Derudover er det klart, at de ovenfor omtalte børn ville blive henvist til de børnepsykiatriske afdelinger, hvis der ikke var en social årsag til anbringelsen.

Det faglige niveau er i fare

En specialinstitution for små børn har den særlige styrke, at den baserer sit arbejde med det enkelte barn på en årelang viden og erfaring, og den har herigennem opnået en faglig bæredygtighed, som vil være svær at fastholde og videreudvikle, hvis ikke spæd- og småbørnsinstitutionerne overføres til regionalt regi.

Det skal også fremhæves, at de faglige fællesskaber på tværs af specialinstitutionerne for spæd- og småbørn og på tværs af amterne, vil være umulig at undvære. Fællesskaberne vil i hvert fald ikke kunne opretholdes ved en primær, kommunal tilknytning.

Det nuværende faglige niveau hos personalet på specialinstitutionerne vil over tid gå tabt med den opgavespredning, der er lagt op til i det nuværende lovforslag. Så vil vi se en opgaveglidning og en afspecialisering af den opnåede viden på spæd- og småbørnsområdet, vi har i dag.

Særlig opgave for politikerne

Det vil være nødvendigt, at politikerne på Christiansborg aktivt sætter sig ind i de særlige problemstillinger, der er inden for døgninstitutionsområdet børn og unge, særligt på observations- og behandlingshjemmene. Det er begrænset, hvad brugerorganisationerne kan påvirke den nuværende lovgivningsproces. Derfor har fagfolk og politikere et fælles ansvar for at hjælpe de mest marginaliserede samfundsborgere, især børn med psykiske og sociale vanskeligheder.

Det politiske ansvar er at udforme en lovgivning, der modsvarer virkeligheden, og fagfolks ansvar er at løse opgaven med den højeste grad af faglighed til gavn for den enkelte og samfundet.

Forstander Otto Juhl
Barnets Hus - Bagsværd

NOTAT

Vedr.: Undersøgelles- og behandlingsområdet for spæd- og småbørn.

Vi har i dag et antal specialiserede døgninstitutioner. Det har taget år at bygge denne viden op og uddanne personalet til netop at yde en undersøgelses- og behandlingsmæssig indsats indenfor specifikke områder i relation til børn og unge.

For at kunne yde den bedste løsning på såvel undersøgelses- som behandlingsområdet er det af stor betydning, at opgaven bliver stillet så præcist som muligt. Dette kan institutionerne også være med til, ved selv at stille krav til opgaveformuleringen.

Når det gælder undersøgelse af et barn i døgninstitutionsregi, skal formålet med undersøgelsen være præciseret, og opgavestilleren, forældrene samt barnet skal kende dette. Institutionerne råder over et nærmere beskrevet speciale, og ud fra denne beskrivelse vælges institutionen til løsningen af opgaven. Når det drejer sig om undersøgelse, må institutionen råde over et bredt spekter af faglig viden for netop at kunne beskrive så præcist som muligt, hvordan problemstillingen ser ud og pege på behandlingsmuligheder - ikke nødvendigvis i eget regi.

Drejer det sig om et barn, der er undersøgt, og som er behandlingskrævende, må visitationen til behandlingsinstitutionen ske på baggrund af den samlede beskrivelse af problematikken og sammenholdes med udbudet af specialinstitutionens pladser - og netop her tage udgangspunkt i den enkelte institutions specialer. For at opnå de bedste behandlingsresultater er det af væsentlig betydning ikke at blande alle problemstillinger, da forskellige vanskeligheder kræver forskellig indsats. Nogle typer problemer kan være absolut uhenigtsmæssige i et givet behandlingsmiljø i forhold til andre, ligesom det behandlende personale ikke har den fornødne specialviden på et "fremmed" område.

Det er vigtigt gennem en grundig visitation, at kunne give barnet det tilbud, som passer netop det barns problematik - og som netop undersøgelsen viste, barnet har brug for. Institutionen bør stille krav til amter / kommuner, da det er myndighedens ansvar at barnet er undersøgt, så man i visitationsforløbet får et billede af, hvilken specialindsats netop dette barn har brug for.

Den viden institutionen besidder, udnyttes bedst ved at være opmærksom på ikke at blande helt forskellige kategorier af børn. Der må gerne stilles krav til institutionerne om nytænkning og ændring af metoderne med udgangspunkt i forbedring af indsatsen. Institutionerne bliver kun bedre af, at der stilles krav til dem, men de skal ikke gå på kompromis og tage børn ind, som direkte vil være ødelæggende for den målgruppe, de henvender sig til.

Der kan være brug for, at institutionens ydelser over tid ændres, at behandlingen skal tilrettelægges på en anden måde. Der forskes i socialt arbejde og disse erfaringer skal også inddrages - det kan være der er brug for en kombination mellem døgnplacering og inddragelse af nærmiljø i et andet omfang, end det sker i dag - forældrene/familienetværket kan også få en anden rolle. Der sker til stadighed en udvikling, men specialviden på området er vigtig at fastholde uanset, hvilken målgruppe den enkelte institution i dag henvender sig til.

Karen Madsen
Bestyrelsesformand
Barnets Hus - Glostrup